

heid. Of neen, dat doet Dr Renier juist *niet*. Hij zegt hun heel fijntjes en met 'n ondeugenden glimlach de waarheid.

Ten minste, dat bedoelt hij. Of hij ook altijd de waarheid zegt? M. i. niet.

Maar laat ik eerst zeggen, waarin ik vind, dat Dr Renier wél gelijk heeft.

Dat de Engelschen zichzelf, hun levenshouding, hun vormen en manieren, hun land en deszelfs voortbrengselen in dieren-, planten- en delfstoffenrijk het „beste in de wereld” vinden.

Dat de Engelschen een bijzondere liefde voor en alleraardigsten omgang met dieren hebben.

Dat de Engelschen op 't gebied van ontwikkeling en kennis, en altijd keurig in den vorm in volmaakten zinsbouw en met de beminlijkste naïveteit, de gekste bokken kunnen schieten. Dr Renier vertelt van een kunstkenner van groote verdienste, die in Florence overal naar de „river Po” liep te zoeken...

Dat de Engelschen weinig gevoel voor kunst, maar een zeer goeden smaak hebben.

En vooral voor de volgende opmerking breng ik hem hulde: dat de Engelschen er in geslaagd zijn, hun heele leven in keurige, vaste vormen te gieten, die door iederen *gentleman* en elke *lady* stipt worden waargenomen en voor kenmerken van beschaving en goede opvoeding gelden.

Vandaar dat neerzien op *foreigners* en *foreign manners*. „Engelsch” beteekent voor een Engelschman niet wat „Hollandsch” voor ons, en „Duitsch” voor den Duitscher beteekent. Neen, 't beteekent om in schoolstijl te spreken: „nul fout, 10.” Het beste, dat bereikbaar is, volmaakt.

Wat daar van afwijkt, krijgt een lager cijfer. Wat anders is, is niet „zooals 't hoort.”

Ik geloof, dat „foreign manners” en verdere „foreign” levensopvattingen voor den Engelschman zijn, wat ketterijen zijn voor den hyper-orthodoxe. Wrevel- en minachting-opwekkende afwijkingen!

Toch meen ik Engeland en zijn merkwaardige bewoners genoeg te kennen, om te weten, dat Dr Renier niet zelden generaliseert. Veel van zijn geestige opmerkingen zijn op heel Engeland toepasselijk — maar sommige niet. Zijn meesterlijke beschrijving van de in vorm volmaakste maar zinledige Engelsche conversatie geldt een zeker soort Engelschen. Ik ken er verscheidenen, met wien te mogen spreken „a feast of talk” is.

Dikwijls stelt hij „den Engelschman” aan de kaak op een wijze, die alleen de *hyper*-Engelschen verdienen. „Zoo zijn er,” zeker. Maar ze zijn niet allen zoo.

Op drie punten doet Dr Renier zijn interessante landgenooten onrecht.

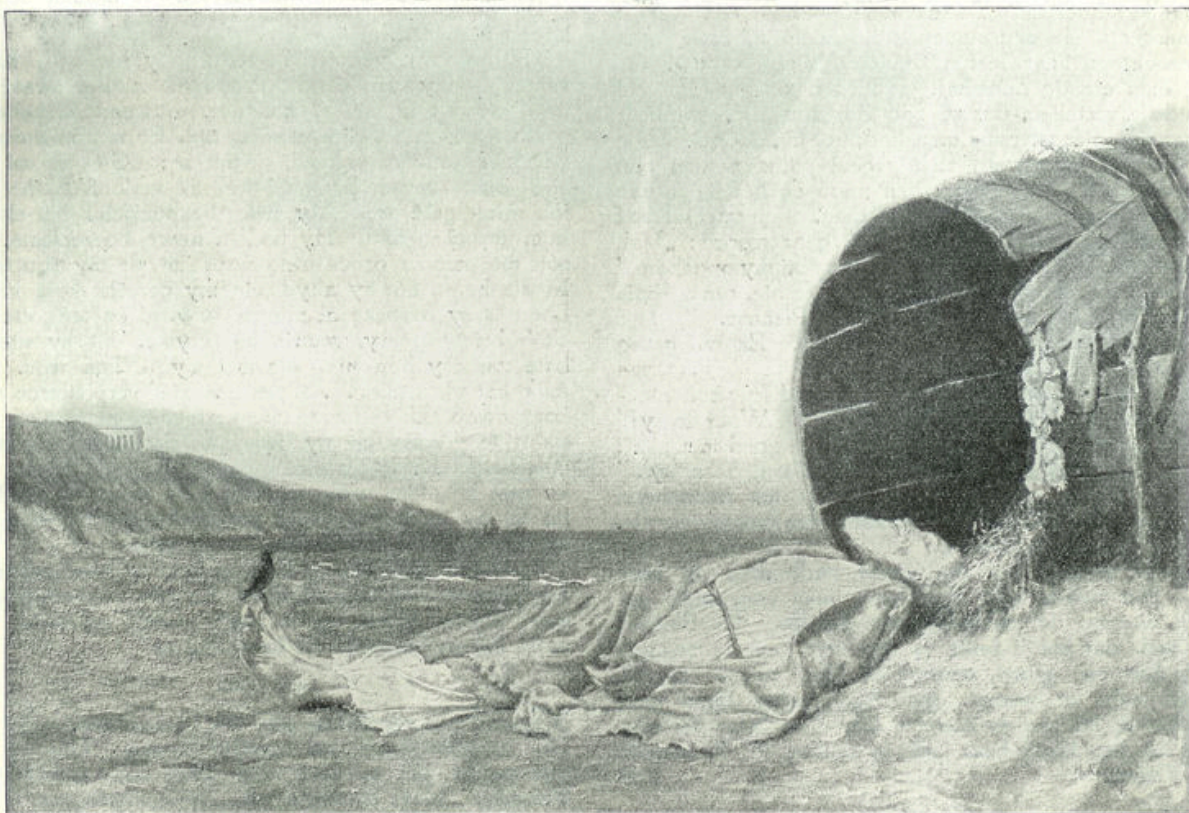
Hun maaltijden — behalve de groenten, die ik liefst „verregend gras” noem — zijn veel beter dan Dr Renier beweert. Of is hij zó'n smulpaap?

Hun aangeboren distinctie in houding, kleeding, keuze van bezittingen, is zulk een merkwaardige nationale eigenschap, dat ze met eere vermeld en stellig niet verzwegen had mogen worden.

En met name had vol licht moeten vallen op een der prachtigste eigenschappen van dit stoere ras: de vastberaden, kalme heldenmoed, waarmee ze toch de grootste moeilijkheden aanvaarden, en de voorbeeldige wijze, waarop ze die dragen, en ten slotte overwinnen.

H. S. S. K.

Naar een schilderij van Herm. Katsch.

DE DOOD VAN DIOGENES